

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

3 декември 2020 година *

„Обжалване — Регламент (ЕО) № 1107/2009 — Пускане на пазара на продукти за растителна защита — Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/2324 — Подновяване на одобрението на активното вещество глифозат — Член 263 ДФЕС — Процесуална легитимация на регионално образувание — Пряко засягане“

По дело C-352/19 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 1 май 2019 г.,

Région de Bruxelles-Capitale (Белгия), за който се явява A. Bailleux, avocat,

жалбоподател,

като другата страна в производството е

Европейска комисия, за която се явяват X. Lewis, F. Castillo de la Torre, I. Naglis и F. Castilla Contreras, в качеството на представители,

ответник в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: J.-C. Bonichot (докладчик), председател на състава, L. Bay Larsen, C. Toader, M. Safjan и N. Jääskinen, съдии,

генерален адвокат: M. Bobek,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 16 юли 2020 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: френски.

Решение

- 1 С жалбата си Région de Bruxelles-Capitale (регион Брюксел-столица) иска отмяната на определение на Общия съд на Европейския съюз от 28 февруари 2019 г., Région de Bruxelles-Capitale/Комисия (T-178/18, непубликувано, наричано по-нататък „обжалваното определение“, EU:T:2019:130), с което същият отхвърля като недопустима неговата жалба за отмяна на Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/2324 на Комисията от 12 декември 2017 година за подновяване на одобрението на активното вещество глифозат в съответствие с Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за изменение на приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) № 540/2011 на Комисията (ОВ L 333, 2017 г., стр. 10, наричан по-нататък „спорният акт“).

Правна уредба

- 2 Според текста на съображения 10, 23, 24 и 29 на Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ L 309, 2009 г., стр. 1):

„(10) В състава на продукти за растителна защита следва да се включват само вещества, за които е показано, че определено са от полза за растениевъдството и които не се очаква да оказват вредно въздействие върху здравето на хората или на животните, нито пък неприемливо въздействие върху околната среда. За да се постигне еднаква степен на защита във всички държави членки, решението за допустимост или недопустимост на такива вещества следва да се взема на общностно равнище въз основа на хармонизирани критерии. Тези критерии следва да се прилагат при първото одобрение на активно вещество съгласно настоящия регламент. За вече одобрени активни вещества критериите следва да се прилагат при подновяването или преразглеждането на одобрението им.

[...]

(23) Продуктите за растителна защита, съдържащи активни вещества, могат да бъдат в множество формулации и да се употребяват за различни растения и растителни продукти, при различни селскостопански, фитосанитарни и екологични (включително климатични) условия. Поради това разрешенията за продукти за растителна защита следва да се издават от държавите членки.

(24) Разпоредбите, уреждащи разрешенията, трябва да осигуряват висока степен на защита. По-специално при издаване на разрешения за продукти за растителна защита защитата на здравето на хората и на животните и опазването на околната среда следва да имат предимство пред подобряването на растениевъдството. Поради това, преди продуктите за растителна защита да се пуснат на пазара, следва да се покаже, че те определено са от полза за растениевъдството и не оказват вредно въздействие върху здравето на хората или на животните, включително върху здравето на уязвими групи, нито пък оказват неприемливо въздействие върху околната среда.

[...]

(29) Принципът на взаимното признаване е един от начините да се гарантира свободното движение на стоки в рамките на Общността. С оглед да се избегне дублирането на дейности, да се намали административната тежест за индустрията и за държавите членки и да се обезпечи по-хармонизирана наличност на продукти за растителна защита, издадените от една държава членка разрешения следва да се приемат от други държави

членки, в които селскостопанските, фитосанитарните и екологичните (включително климатичните) условия са съпоставими. Поради това, с оглед да се улесни такова взаимно признаване, Общността следва да се раздели на зони със съпоставими условия. Въпреки това специфичните за територията на една или повече държави членки екологични или селскостопански условия може да налагат, след подаване на заявление, държавите членки да признаят или изменят разрешението, издадено от друга държава членка, или да откажат разрешаване на продукта за растителна защита на своя територия, когато това е оправдано в резултат на конкретните екологични или селскостопански условия или когато не могат да бъдат постигнати високата степен на защита на здравето на хората и животните и на опазване на околната среда, изисквани от настоящия регламент. Също така следва да има възможност да бъдат налагани и подходящи условия във връзка с целите, определени в националния план за действие, приет в съответствие с Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестицидите (ОВ L 309, 2009 г., стр. 71)“.

3 Член 20, параграфи 1 и 2 от регламента гласи:

„1. В съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 79, параграф 3, се приема регламент, който предвижда, че:

- а) одобрението на съответното активно вещество се подновява при спазването на условия и ограничения, когато е уместно; или
- б) одобрението на съответното активно вещество не се подновява.

2. [...]

В случай на отнемане на одобрението или ако одобрението не бъде подновено поради непосредствени опасения за здравето на хората или животните или поради опасения за околната среда, съответните продукти за растителна защита незабавно се изтеглят от пазара“.

4 Съгласно член 36 от посочения регламент:

„1. Държавата членка, която разглежда заявлението, извършва независима, обективна и прозрачна оценка въз основа на съвременните научно-технически познания и като използва наличните към момента на подаване на заявлението ръководства. Тя дава възможност на всички държави членки в същата зона да представят забележки, които да бъдат взети предвид при оценката.

[...]

2. Съответните държави членки съответно издават или отказват разрешения въз основа на заключенията от оценката на държавата членка, която разглежда заявлението съгласно членове 31 и 32.

3. Чрез дерогация от параграф 2 и при спазване на правото на Общността могат да се налагат подходящи условия по отношение на изискванията, посочени в член 31, параграфи 3 и 4, както и други мерки за намаляване на риска, произтичащи от специфичните условия на употреба.

Когато на опасенията на държава членка, свързани със здравето на хората или на животните и с околната среда, не може да се отговори с установяването на националните мерки за намаляване на риска, посочени в първа алинея, държавата членка може да откаже разрешение на продукт за

растителна защита на своя територия, ако поради специфични екологични или селскостопански обстоятелства има основателни съображения да счита, че въпросният продукт продължава да представлява неприемлив риск за здравето на хората или на животните или за околната среда.

[...]“.

- 5 Член 40 от същия регламент, озаглавен „Взаимно признаване“, предвижда, при определените в него условия, възможността за притежателя на разрешение, издадено в съответствие с член 29, да поиска разрешение за същия продукт за растителна защита в друга държава членка.

- 6 Член 41, параграф 1 от Регламент № 1107/2009 гласи:

„Държавата членка, до която е подадено заявление съгласно член 40, след като разгледа заявлението и придружаващата документация, посочена в член 42, параграф 1, в зависимост от обстоятелствата на нейна територия разрешава съответния продукт за растителна защита при същите условия като държавата членка, разглеждаща заявлението, освен когато се прилага член 36, параграф 3“.

- 7 Член 43 от този регламент предвижда:

„1. Разрешението се подновява след подаване на заявление от притежателя на разрешението, ако все още са изпълнени посочените в член 29 изисквания.

2. В срок три месеца от подновяването на одобрението на активно вещество, антидот или синергист, съдържащи се в продукт за растителна защита, заявителят представя следната информация:

[...]

5. Държавите членки вземат решение относно подновяване на разрешението за продукт за растителна защита най-късно дванадесет месеца след подновяване на одобрението на съдържащото се в него активно вещество, антидот или синергист.

6. Когато по причини извън контрола на притежателя на разрешението не е взето решение за подновяване на разрешението преди изтичането на неговия срок, въпросната държава членка удължава разрешението за срока, необходим за приключване на разглеждането и за приемане на решение относно подновяването“.

- 8 Член 78, параграф 3 от посочения регламент предвижда приемането на регламент, който съдържа списъка на активните вещества, включени в приложение I към Директива 91/414/ЕИО на Съвета от 15 юли 1991 година относно пускането на пазара на продукти за растителна защита (ОВ L 230, 1991 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 10, стр. 30), като тези вещества се считат за одобрени по силата на същия регламент.

Обстоятелства, предхождащи спора

По одобряването на активното вещество глифозат от Европейския съюз

- 9 С Регламент за изпълнение (ЕС) № 540/2011 на Комисията от 25 май 2011 година за прилагане на Регламент № 1107/2009 по отношение на списъка на одобрените активни вещества (ОВ L 153, 2011 г., стр. 1) се приема списъкът, предвиден в член 78, параграф 3 от Регламент № 1107/2009. Веществото глифозат е включено в този списък, като срокът на одобрението изтича на 31 декември 2015 г.
- 10 Със своите регламенти за изпълнение (ЕС) 2015/1885 от 20 октомври 2015 година за изменение на Регламент за изпълнение № 540/2011 по отношение на удължаването на срока на одобренията на активните вещества [...] глифозат [...] (ОВ L 276, 2015 г., стр. 48) и (ЕС) 2016/1056 от 29 юни 2016 година за изменение на Регламент за изпълнение № 540/2011 по отношение на удължаване на срока на одобрението на активното вещество глифозат (ОВ L 173, 2016 г., стр. 52) Комисията последователно удължава срока на одобрение на активното вещество глифозат до 30 юни 2016 г., а след това — до 15 декември 2017 г.
- 11 Със спорния акт, приет на 12 декември 2017 г., Комисията подновява при определени условия срока на одобрение на активното вещество глифозат до 15 декември 2022 г.

По компетентността на регион Брюксел-столица в областта на продуктите за растителна защита

- 12 Компетентността на регион Брюксел-столица в областта на продуктите за растителна защита е описана в точки 9—17 от обжалваното определение. Тези точки, които не са оспорени в рамките на настоящото производство по обжалване, имат следния текст:
 - „9 Жалбоподателят, регион Брюксел-столица, е един от трите региона, на които според член 39 от белгийската Конституция законът предоставя определени правомощия.
 - 10 Сред тези правомощия фигурира според член 6, параграф 1, II, първа алинея от Loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980 (Специален закон за институционалните реформи от 8 август 1980 г.) (*Moniteur belge* от 15 август 1980 г., стр. 9434, наричан по-нататък „специалният закон“) „опазването на околната среда, по-специално на почвата, подпочвеното пространство, водите и въздуха от замърсяване и посегателства [...]“. По силата на тази разпоредба жалбоподателят е компетентен да регламентира употребата на продукти за растителна защита на своята територия.
 - 11 Съгласно член 6, параграф 1, II, първа алинея от специалния закон обаче федералният орган е компетентен „да определя продуктови стандарти“. Следователно именно федералният орган разглежда заявленията за издаване на разрешения за пускане на пазара на продукти за растителна защита и издава такива разрешения в Белгия в съответствие с член 28, параграф 1 от Регламент № 1107/2009. Същевременно, според член 6, параграф 4, [първа алинея] от специалния закон регионите участват в упражняването на тези правомощия.
 - 12 Член 7 от Arrêté royal belge du 28 février 1994 relative à la conservation, à la mise sur le marché et à l'utilisation des pesticides à usage agricole (белгийски Кралски указ от 28 февруари 1994 г. за опазване, пускане на пазара и употреба на пестициди за селскостопански цели) (*Moniteur belge* от 11 май 1994 г., стр. 12504) предвижда, че е забранено пускане на пазара, получаване, превозване, внос, предлагане, излагане, предлагане за продажба, притежаване, придобиване или употреба на пестицид за селскостопански цели, който не е бил предварително одобрен

от министъра. Съгласно член 8 от този указ „министърът или длъжностно лице, определено за тази цел от министъра, издава одобрение по препоръка на [к]омисията за одобрение, посочена в член 9“. Според член 9 от посочения указ комисията за одобрение се състои от 12 членове, определени от министъра (наричана по-нататък „комисията за одобрение“), сред които „експерт от регион Брюксел, представен от министър-председателя на регион Брюксел-столица“.

- 13 На 20 юни 2013 г. жалбоподателят приема Постановление за устойчива употреба на пестициди в регион Брюксел-столица (*Moniteur belge* от 21 юни 2013 г., стр. 40062, наричано по-нататък „постановлението от 20 юни 2013 г.“). Съгласно неговия член 1, първи параграф това постановление транспонира Директива [2009/128].
- 14 Според член 1, трети параграф от постановлението от 20 юни 2013 г. жалбоподателят „може да определя пестициди, чиято употреба се забранява поради рисковете, които създават за здравето на хората или за околната среда“.
- 15 На 10 ноември 2016 г. жалбоподателят приема въз основа на постановлението от 20 юни 2013 г. Постановление за забрана на употребата на пестициди, съдържащи глифозат, в регион Брюксел-столица (*Moniteur belge* от 2 декември 2016 г., стр. 79492, наричано по-нататък „постановлението от 10 ноември 2016 г.“).
- 16 От жалбата става ясно, че срещу постановлението от 10 ноември 2016 г. е подадена жалба за отмяна пред отделението за административни спорове на Conseil d'État [(Белгия)]. Жалбата се отнася главно до твърдяното нарушение на някои разпоредби от Регламент № 1107/2009, както и на членове 34, 35 и 36 ДФЕС. По това дело жалбоподателят счита, че пълна забрана на употребата на посочените продукти на територията на регион Брюксел-столица не може да застраши одобряването на глифозата на равнището на Съюза и разрешаването на някои съдържащи това вещество продукти за растителна защита от белгийския федерален орган.
- 17 Накрая, следва да се отбележи, че жалбоподателят участва в работата на комитетите в системата на комитологията на равнище Европейски съюз и представлява в тях Кралство Белгия при изреждане. В рамките на това правомощие той е участвал в съгласуване с другите белгийски региони преди обсъжданията по активното вещество глифозат, проведени от Standing Committee on Plants, Animals, Food and Feed (постоянен комитет за растенията, животните, хранителните продукти и храните за животни [...]) посредством комитета за координиране на международната политика за опазване на околната среда, учреден със Споразумението за сътрудничество от 5 април 1995 г. между федералната държава, фламандския регион, валонския регион и [жалбоподателя] във връзка с международната политика за опазване на околната среда (*Moniteur belge* от 13 декември 1995 г., стр. 33436)“.

Жалбата пред Общия съд и обжалваното определение

- 13 На 8 март 2018 г. регион Брюксел-столица подава в секретариата на Общия съд жалба, с която иска отмяна на спорния акт.
- 14 С отделен акт, на основание член 130 от Процедурния правилник на Общия съд, Комисията повдига възражение за недопустимост, изведено от липсата на правен интерес на жалбоподателя.
- 15 С обжалваното определение Общият съд уважава това възражение и отхвърля жалбата като недопустима, с мотива че регион Брюксел-столица не е пряко засегнат от спорния акт по смисъла на член 263, четвърта алинея ДФЕС.

Исканията на страните в производството по обжалване

- 16 С жалбата си регион Брюксел-столица иска от Съда:
- да отмени обжалваното определение,
 - да обяви за допустима жалбата за отмяна и да върне делото на Общия съд,
 - да осъди Комисията да заплати разноските по производствата пред двете инстанции.
- 17 Комисията иска от Съда:
- да отхвърли жалбата,
 - да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

По жалбата

Предварителни бележки

- 18 Следва да се припомни, че жалбата на регионално или местно образувание не може да бъде приравнена на жалба на държава членка и трябва при това положение да отговаря на условията за допустимост, обявени в член 263, четвърта алинея ДФЕС (вж. в този смисъл решение от 2 май 2006 г., Regione Siciliana/Комисия, C-417/04 P, EU:C:2006:282, т. 21—24).
- 19 Тази разпоредба обуславя допустимостта на жалба, подадена от физическо или юридическо лице срещу решение, на което то не е адресат, както в случая регион Брюксел-столица, от това то да е пряко и лично засегнато от решението или, ако става въпрос за нормативен акт, то да е пряко засегнато от същия и посоченият нормативен акт да не съдържа мерки за изпълнение.
- 20 В конкретния случай Общият съд, сезиран с възражение за недопустимост, изведено от липсата на правен интерес на регион Брюксел-столица да иска отмяната на спорния акт, е ограничил проверката си до въпроса дали той е бил пряко засегнат от посочения акт, и е приел в обжалваното определение, че това условие не е изпълнено.
- 21 В подкрепа на жалбата си срещу това определение регион Брюксел-столица повдига две основания, първото от които е неспазване на Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, подписана в Орхус на 25 юни 1998 г. и одобрена от името на Европейската общност с Решение 2005/370/ЕО на Съвета от 17 февруари 2005 г. (ОВ L 124, 2005 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 14, стр. 201, наричана по-нататък „Орхуската конвенция“), а второто — че Общият съд неправилно е направил извода за липсата на негово пряко засягане от спорния акт.

По първото основание, изведено от неспазването на Орхуската конвенция

Доводи на страните

- 22 С първата част от първото си основание регион Брюксел-столица упреква Общия съд, че при разглеждането на допустимостта на неговата жалба в точки 34—36 от обжалваното определение е отказал да вземе предвид член 9 от Орхуската конвенция. Той счита, че след като жалбата му

попада в приложното поле на тази конвенция, условията за допустимост, предвидени в член 263, четвърта алинея ДФЕС, следва да се тълкуват в светлината на член 9 от Орхуската конвенция, относно достъпа до правосъдие.

- 23 С втората част от първото си основание жалбоподателят се оплаква, че Общият съд е приел в точка 37 от обжалваното определение, че не е обяснил достатъчно точно с какво препращането към Орхуската конвенция е от естество да повлияе върху преценката на неговото пряко и лично засягане по настоящото дело.
- 24 Комисията иска основанието да бъде отхвърлено в неговата цялост.

Съображения на Съда

- 25 Що се отнася до първата част от първото основание, следва да се припомни, че макар по силата на член 216, параграф 2 ДФЕС сключените от Съюза международни споразумения да обвързват неговите институции и следователно да се ползват с предимство пред актовете, които тези институции издават (решения от 3 юни 2008 г., Intertanko и др., C-308/06, EU:C:2008:312, т. 42, от 21 декември 2011 г., Air Transport Association of America и др., C-366/10, EU:C:2011:864, т. 50 и цитираната съдебна практика и от 13 януари 2015 г., Съвет и Комисия/Stichting Natuur en Milieu и Pesticide Action Network Europe, C-404/12 P и C-405/12 P, EU:C:2015:5, т. 44), същите тези международни споразумения не могат да се ползват с предимство пред първичното право на Съюза.
- 26 От това следва, че член 9 от Орхуската конвенция не може да има за последица да промени условията за допустимост на жалбите за отмяна, поставени в член 263, четвърта алинея ДФЕС.
- 27 При тези условия първата част от първото основание, изведена от това, че Общият съд е преценил допустимостта на жалбата, без да вземе предвид Орхуската конвенция, може само да бъде отхвърлена.
- 28 Впрочем, след като доводът, изведен от отказа на Общия съд да вземе предвид член 9 от Орхуската конвенция, трябва да се отхвърли, критиката срещу мотивите, поради които Общият съд е отхвърлил този довод в точка 37 от обжалваното определение, е неотносима. Вследствие на това втората част от първото основание може само да бъде отхвърлена.
- 29 От гореизложеното произтича, че първото основание на жалбата трябва да се отхвърли.

По второто основание, изведено от това, че Общият съд неправилно е приел, че липсва пряко засягане на жалбоподателя от спорния акт

- 30 В самото начало следва да се припомни, че според постоянната практика на Съда условието за „пряко засягане“ означава, че мярката трябва, от една страна, пряко да поражда последици за правното положение на частноправния субект и от друга страна, да не оставя никакво право на преценка на адресатите на тази мярка, на които е възложено да я изпълнят, тъй като това изпълнение е напълно автоматично и произтича единствено от правната уредба на Съюза, без да се прилагат други правила с опосредяващ характер (вж. в този смисъл решения от 5 май 1998 г., Glencore Grain/Комисия, C-404/96 P, EU:C:1998:196, т. 41 и от 5 ноември 2019 г., ЕЦБ и др./Trasta Komerbanka и др., C-663/17 P, C-665/17 P и C-669/17 P, EU:C:2019:923, т. 103).
- 31 Именно в светлината на тази съдебна практика трябва да се разгледа второто основание, което се подразделя на четири части.

По първата част от второто основание

– Доводи на страните

- 32 С първата част от своето второ основание регион Брюксел-столица поддържа, че Общият съд неправилно е приел в точки 50—55 от обжалваното определение, че спорният акт не е имал за последица запазването на валидността на съществуващите разрешения за пускане на пазара на продуктите за растителна защита, съдържащи активното вещество глифозат. Всъщност този акт допускал такива разрешения да продължат да пораждаат действие, докато при липса на подновяване на одобрението на това активно вещество тези разрешения биха изгубили действие *ipso facto*.
- 33 Комисията иска първата част от второто основание да бъде отхвърлена.

– Съображения на Съда

- 34 От член 20, параграф 2, втора алинея от Регламент № 1107/2009 произтича, че ако одобрението на дадено активно вещество не бъде подновено от законодателя на Съюза поради непосредствени опасения за здравето на хората или животните или поради опасения за околната среда, разрешенията за пускане на пазара на продуктите за растителна защита, съдържащи това активно вещество, издадени от държавите членки, изгубват действието си и тези продукти незабавно се изтеглят от пазара.
- 35 Подновяването на одобрението на дадено активно вещество обаче няма действие, сравнимо с липсата на подновяване. Всъщност то не води до потвърждаване, удължаване или продължаване на валидността на разрешенията за пускане на пазара на продуктите за растителна защита, съдържащи това активно вещество, при положение че техните притежатели трябва по силата на член 43, параграф 2 от Регламент № 1107/2009 да подадат заявление за подновяване на разрешението в срок три месеца от това на одобрението на активното вещество — заявление, по което самите държави членки трябва да вземат решение най-късно дванадесет месеца след това, в съответствие с параграф 5 от този член.
- 36 Вследствие на това, като е постановил, че спорният акт не е имал за последица да потвърди валидността на разрешенията за пускане на пазара на продуктите за растителна защита, съдържащи активното вещество глифозат, Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото.

По втората част от второто основание

– Доводи на страните

- 37 С втората част от второто си основание регион Брюксел-столица критикува мотивите, с които в точки 56—59 от обжалваното определение Общият съд е отхвърлил довода му, че той е пряко засегнат от спорния акт, тъй като последният го задължава да се произнесе по подновяването на разрешенията за пускане на пазара на продуктите за растителна защита, съдържащи глифозат, най-късно до дванадесет месеца, считано от неговото влизане в сила, в изпълнение на член 43, параграф 5 от Регламент № 1107/2009.
- 38 На първо място, в точка 57 от обжалваното определение Общият съд неправилно е приел, че задължението за произнасяне по заявленията за подновяване на разрешенията за пускане на пазара на продуктите за растителна защита се носи от белгийския федерален орган, а не от регион Брюксел-столица. Всъщност последният по необходимост участва в процедурата за

вземане на решения, тъй като по силата на националното право той участва в комисията за одобрение, чието становище министърът, компетентен за подновяване на посочените разрешения, е длъжен да поиска.

39 На второ място, Общият съд е допуснал и грешка при прилагане на правото, като е приел в точка 58 от обжалваното определение, че участието на регион Брюксел-столица в разглеждането на заявленията за подновяване на разрешенията за пускане на пазара на продуктите, съдържащи глифозат, е директен ефект на член 43, параграфи 5 и 6 от Регламент № 1107/2009, а не на спорния акт. Действително, прякото засягане на жалбоподателя е било прието по редица дела, въпреки че обжалваният от него акт го засяга само посредством друг акт на Съюза (вж. в този смисъл решение от 11 май 2017 г., *Deza/ЕСНА*, T-115/15, EU:T:2017:329, т. 30—35).

40 Комисията иска втората част от второто правно основание да бъде отхвърлена.

– *Съображения на Съда*

41 На първо място, безспорно е че задължението, възложено на държавите членки по силата на член 43, параграфи 5 и 6 от Регламент № 1107/2009, от една страна, да се произнесат по заявлението за подновяване на разрешението за пускане на пазара на продукт за растителна защита в максимален срок от дванадесет месеца, считано от подновяването на одобрението на активното вещество, което се съдържа в посочения продукт, като това заявление трябва да бъде подадено в срок три месеца от подновяването на одобрението на посоченото активно вещество, и от друга страна, когато не е взето решение за подновяване на разрешението преди изтичането на неговия срок, да удължат разрешението за необходимия срок, в Белгия се носи от федералния орган, тъй като той, а не регионите като жалбоподателя, е компетентен по силата на националното право „да определя продуктови стандарти“.

42 Макар да е вярно, че националното право предвижда, че регионите „участват в изработването на федералната правна уредба в областта на продуктовите стандарти“ и че в частност по силата на член 7 от Кралския указ от 28 февруари 1994 г. пускането на пазара и употребата на пестицид за селскостопански цели могат да бъдат одобрени от компетентния федерален министър само след становище на комисия, в която регион Брюксел-столица се представлява от един експерт, това консултативно правомощие не съставлява директен ефект на член 43, параграфи 5 и 6 от Регламент № 1107/2009. При тези условия критиката на жалбоподателя срещу точка 57 от обжалваното определение трябва да бъде отхвърлена.

43 На второ място, трябва да се констатира, че обратно на поддържаното от жалбоподателя, Общият съд не е посочил в точка 58 от обжалваното определение, че участието на регион Брюксел-столица в разглеждането на заявленията за подновяване на разрешенията за пускане на пазара на продуктите, съдържащи глифозат, е директен ефект на член 43, параграфи 5 и 6 от Регламент № 1107/2009, а не на спорния акт. Всъщност в тази точка Общият съд се ограничава да отбележи, че с довода си, както е представен, жалбоподателят изтъква не действието на самия спорен акт, а само това на член 43, параграфи 5 и 6 от този регламент. Вследствие на това критиката на точка 58 от обжалваното определение от жалбоподателя е неотносима.

44 Освен това, след като първият мотив за отхвърляне на довода на жалбоподателя от Общия съд, обявен в точка 57 от обжалваното определение, е основателен, както бе изложено в точка 42 от настоящото решение, вторият мотив за отхвърляне на същия довод, съдържащ се в точка 58 от обжалваното определение, е с евентуален характер. Следователно оплакването на жалбоподателя срещу него също е неотносимо поради тази причина (вж. по аналогия решение от 13 септември 2007 г., *Common Market Fertilizers/Комисия*, C-443/05 P, EU:C:2007:511, т. 137) и при това положение следва да бъде отхвърлено.

45 Предвид гореизложеното втората част от второто основание трябва да се отхвърли.

По третата част от второто основание

– Доводи на страните

46 С третата част от второто си основание жалбоподателят критикува мотивите, с които Общият съд отхвърля в точки 60—63 от обжалваното определение неговия довод, че с оглед на предвидената в членове 40—42 от Регламент № 1107/2009 процедура за взаимно признаване спорният акт води до неутрализиране в значителна степен на правомощието на комисията за одобрение и следователно на правомощието на самия жалбоподател да се противопостави на разрешаването на продукт за растителна защита, съдържащ глифозат, ако този продукт вече е бил разрешен в друга държава членка.

47 На първо място, регион Брюксел-столица упреква Общия съд в това, че е приел, че процедурата за взаимно признаване не създава автоматизъм и че член 41, параграф 1 и член 36, параграф 3 от Регламент № 1107/2009 оставят свобода на преценка на държавата членка, сезирана с искане за взаимно признаване. По-нататък, тази преценка на Общия съд не била мотивирана.

48 На второ място, регион Брюксел-столица счита че в точка 63 от обжалваното определение Общият съд явно неправилно е посочил, че действието на процедурата за взаимно признаване не е пряка последица от спорния акт.

49 Комисията иска третата част от второто правно основание да бъде отхвърлена.

– Съображения на Съда

50 На първо място, според цитираната в точка 30 от настоящото решение съдебна практика едното от двете кумулативни условия, позволяващи да се установи, че дадена мярка засяга пряко частноправния субект, е тя да не оставя никакво право на преценка на адресатите на тази мярка, на които е възложено нейното изпълнение.

51 Както обаче припомня Общият съд в точка 61 от обжалваното определение, когато една държава членка получи искане за пускане на пазара на продукт за растителна защита, вече разрешен за същата употреба от друга държава членка, тя не е длъжна да го уважи, тъй като, първо, член 41, параграф 1 от Регламент № 1107/2009 ѝ позволява да вземе предвид обстоятелствата на нейна територия и второ, член 36, параграф 3 от този регламент, към който препраща член 41 от същия, уточнява, от една страна, че тя може да наложи мерки за намаляване на риска, свързан със здравето на хората или на животните или с околната среда, и от друга страна — че може дори да откаже да издаде разрешението, когато с мерките за намаляване на риска не може да се отговори на опасенията на тази държава членка поради специфични за нея екологични или селскостопански обстоятелства. Следователно Общият съд правилно е направил извода, че процедурата за взаимно признаване не създава автоматизъм и оставя свобода на преценка на държавата членка, сезирана с искане за взаимно признаване.

52 От гореизложеното следва, че жалбоподателят неоснователно упреква Общия съд, че е допуснал грешка при прилагане на правото по този въпрос и че преценката му е опорочена от недостатъчност на мотивите.

53 На второ място и във всички случаи — обратно на поддържаното от жалбоподателя — Общият съд правилно е приел, че самото действие на процедурата за взаимно признаване не е пряка последица от спорния акт. Всъщност следва да се отбележи, че одобрението на дадено активно

вещество е само едно от изискванията, изброени в член 29, параграф 1 от Регламент № 1107/2009, от които е обусловено разрешението за пускане на пазара на продукт за растителна защита, съдържащ това активно вещество. По-нататък, издаването на такова разрешение в една държава членка само по себе си не води до разрешаване в останалите държави членки, тъй като член 40 от този регламент предвижда, че при определените в него условия притежателят на разрешение, издадено в една държава членка, може да поиска разрешение за същия продукт за растителна защита в друга държава членка съгласно процедурата за взаимно признаване. Накрая и както бе изложено в предходната точка, последната държава членка не е длъжна да предостави това разрешение при всякакви обстоятелства.

- 54 Предвид гореизложеното третата част от второто основание трябва да се отхвърли.

По четвъртата част от второто основание

– Доводи на страните

- 55 С четвъртата част от второто си основание жалбоподателят оспорва изложените в точки 66—77 от обжалваното определение мотиви, въз основа на които Общият съд отхвърля довода му, изведен от правните последици от спорния акт за валидността на постановлението от 10 ноември 2016 г. и впоследствие — от неговите последиствия за спора, на който това постановление е предмет.
- 56 На първо място, регион Брюксел-столица счита, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приложил към условието за пряко засягане критерия от своето решение от 5 октомври 2005 г., Land Oberösterreich и Австрия/Комисия (T-366/03 и T-235/04, EU:T:2005:347), по повод на критерия за лично засягане, като по този начин е смесил двете изисквания, закрепени в член 263, четвърта алинея ДФЕС.
- 57 На второ място, регион Брюксел-столица упреква Общия съд, че не е преценил мащаба на риска, който спорният акт поставя пред валидността на забраната за употреба на пестициди, съдържащи глифозат, установена с неговото постановление от 10 ноември 2016 г.
- 58 На трето място, регион Брюксел-столица поддържа, че приемането, въпреки неблагоприятния правен контекст, на постановлението от 10 ноември 2016 г. е било продиктувано не само от правни съображения, а от политическа загриженост за общия интерес.
- 59 На четвърто място, според регион Брюксел-столица обжалваното определение е в явно противоречие с решение на Общия съд от 13 декември 2018 г., Ville de Paris, Ville de Bruxelles и Ayuntamiento de Madrid/Комисия (T-339/16, T-352/16 и T-391/16, EU:T:2018:927). В последното решение Общият съд е постановил, че градовете жалбоподатели, които са взели мерки за ограничаване на замърсяването на атмосферния въздух, свързано с движението на автомобили на тяхна територия, са пряко засегнати от регламент, който определя максимално допустимите стойности за емисиите на азотни оксиди при изпитвания в реални условия на движение от леки превозни средства за превоз на пътници и товари на ниво, по-високо от предвиденото в норма Евро 6. С други думи, Общият съд е преценил, че просто виртуалната — т.е. все още неконстатирана със съдебен акт — незаконосъобразност на такива мерки с оглед на този регламент е достатъчна, за да се приемат въпросните градове за пряко засегнати от същия. В обжалваното определение обаче Общият съд е направил извода, че виртуалната незаконосъобразност на постановлението от 10 ноември 2016 г. с оглед на спорния акт не е достатъчна, за да докаже прякото засягане на жалбоподателя от това решение.

60 На пето място, регион Брюксел-столица упреква Общия съд, че е опорочил обжалваното определение чрез липсата на мотиви, като не е разгледал довода, че спорният акт засяга пряко неговото правно положение, като запазва правния интерес на авторите на жалбата за отмяна срещу постановлението от 10 ноември 2016 г.

61 Комисията иска четвъртата част от второто основание да бъде отхвърлена.

– *Съображения на Съда*

62 На първо място, обстоятелството, че според жалбоподателя Общият съд погрешно е изтълкувал собствената си съдебна практика, само по себе си не представлява грешка при прилагане на правото, която може да даде основание за жалба. Впрочем оплакването, че има смесване на критериите за пряко засягане и за лично засягане, не е придружено от никакви уточнения, позволяващи да се прецени неговата основателност, поради което то следва да се отхвърли.

63 На второ място, трябва да се отбележи, че законосъобразността на постановлението от 10 ноември 2016 г., оспорено пред Conseil d'État, при всички случаи не може да бъде засегната от спорният акт, тъй като той е приет след датата на приемане на посоченото постановление. Освен това нито рискът от иск за установяване на неизпълнение по инициатива на Комисията, споменат бегло в жалбата, нито съмненията относно валидността на режима на забрана за употребата на пестициди, съдържащи глифозат, с оглед на белгийската Конституция, чиято връзка със спорният акт жалбоподателят не посочва изрично, са от естество да установят, че този акт го засяга пряко. При тези условия жалбоподателят не установява, че спорният акт създава риск за този режим на забрана.

64 На трето място, от практиката на Съда, припомнена в точка 30 от настоящото решение, произтича, че условието за „пряко засягане“ означава по-конкретно, че разглежданата мярка трябва пряко да поражда последици за правното положение на физическото или юридическото лице, което възнамерява да подаде жалба на основание член 263, четвърта алинея ДФЕС. Така, подобно условие трябва да се преценява само с оглед на правните последици на мярката, като евентуалните политически последици от същата нямат въздействие върху тази преценка. Следователно такъв довод може само да бъде отхвърлен.

65 На четвърто място, доводът на жалбоподателя, изведен от решение на Общия съд от 13 декември 2018 г., Ville de Paris, Ville de Bruxelles и Ayuntamiento de Madrid/Комисия (Т-339/16, Т-352/16 и Т-391/16, ЕУ:Т:2018:927), не излага с какво обстоятелството — ако предположим, че е установено — че възприетото в обжалваното определение разрешение противоречи на това решение, е само по себе си от естество да опорочи с незаконосъобразност посоченото определение. Следователно това оплакване също трябва да се отхвърли.

66 На пето място, макар регион Брюксел-столица да упреква Общия съд, че не е разгледал довода му, че спорният акт засяга пряко неговото правно положение, запазвайки правния интерес на авторите на жалбите за отмяна срещу постановлението от 10 ноември 2016 г., трябва да се отбележи, че този довод е представен от жалбоподателя едва в неговия отговор на възражението за недопустимост, направено от Комисията. Вследствие на това той не следва да се счита за основание, което Общият съд е бил длъжен да разгледа. Поради това оплакването трябва да се отхвърли.

67 От всичко гореизложено следва, че четвъртата част от второто основание, както и жалбата в нейната цялост трябва да бъдат отхвърлени.

По съдебните разноси

- ⁶⁸ Съгласно член 138, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от същия правилник, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноси, ако е направено такова искане. След като Комисията е направила искане за осъждане на регион Брюксел-столица и последният е загубил делото, той следва да бъде осъден да заплати съдебните разноси.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

1) Отхвърля жалбата.

2) Осъжда регион Брюксел-столица да заплати съдебните разноси.

Подписи